

Sygn. akt I NSK 49/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik

w sprawie z powództwa Spółdzielni z siedzibą w W.  
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki  
o wymierzenie kary pieniężnej,  
na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 października 2022 r. w Izbie Kontroli  
Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych  
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie  
z dnia 23 listopada 2021 r., sygn. akt VII AGa 403/21

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Spółdzielni z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 540 ( pięćset czterdzieści ) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej także jako: „Prezes URE”, „pozwany”), działając w oparciu o przepisy art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755 i 730; dalej jako: „p.e.”) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) oraz na podstawie art. 104 KPA w zw. z art. 30 ust. 1 p.e., po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego

w sprawie wymierzenia Spółdzielni z siedzibą w W. (dalej także jako: „powódka”, „powodowa Spółka”, „Skarżąca”) kary pieniężnej za niedostosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. (art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.), orzekł, że 1. ww. podmiot w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w: B. przy ul. [...], B. przy ul. [...] oraz w Z. przy ul. [...] naruszył obowiązek w zakresie dostosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e., co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.; 2. za działanie wymienione w pkt. 1 wymierzył ww. podmiotowi karę pieniężną w kwocie 147 864 zł.

Po rozpoznaniu odwołania powodowej Spółki od ww. decyzji Prezesa URE, Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z 9 marca 2021 r., XVII AmE 329/19: 1. oddalił odwołanie; 2. zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 720 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Po rozpoznaniu apelacji powodowej Spółki od powyższego wyroku, Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 23 listopada 2021 r., VII AGa 403/21: 1. oddalił apelację; 2. zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 540 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Pismem z 22 marca 2022 r. (uzupełnionym następnie pismem z 4 maja 2022 r.) powodowa Spółka złożyła skargę kasacyjną, zaskarżając powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie w całości. Skarżąca wniosła m.in. o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powodu następujących okoliczności:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a mianowicie czy do administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przed wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U. 2015, poz. 1618), stosuje się trzyletni okres przedawnienia wskazany w art. 68 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa;

2. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, z uwagi na sprzeczność składu Sądu Apelacyjnego z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 48 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został rozwinięty i uzasadniony na s. 12-16 skargi.

Pismem z 1 czerwca 2022 r. odpowiedź na skargę kasacyjną złożył Prezes URE, wnosząc o: 1. wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o: 2. oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz w każdym z ww. rozstrzygnięć o: 3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego pisma pozwany zawarł argumentację dotyczącą niezasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (s. 4-11 odpowiedzi na skargę kasacyjną).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie wypełnia ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W niniejszej sprawie Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach: 1) występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), 2) oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 28 kwietnia 2022 r., I NSK 23/21, istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi

kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06).

W świetle powyższych wytycznych orzeczniczych, przychylić należy się do stanowiska pozwanego, że sformułowane przez Skarżącą zagadnienie prawne („czy do administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przed wejściem w życie nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U. 2015, poz. 1618), stosuje się trzyletni okres przedawnienia wskazany w art. 68 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa”) zawiera wady konstrukcyjne, albowiem powódka nie wskazała konkretnych przepisów ustawy – Prawo energetyczne, których to pytanie dotyczy. Skarżąca ograniczyła się jedynie do wskazania art. 68 Ordynacji podatkowej, nie precyzując w pytaniu, do których przepisów ustawy – Prawo energetyczne instytucja przedawnienia miałaby mieć zastosowanie. Jednocześnie powodowa Spółka nie przytoczyła w uzasadnieniu zagadnienia prawnego argumentów prawnych przemawiających za rozbieżnością ocen prawnych, a jedynie poprzestała, jak sama stwierdziła, na „pobieżnej analizie orzecznictwa i literatury przedmiotu”, co nie spełnia wymogów dla wykazania, że zaszła przesłanka przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, o jakiej mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżąca w uzasadnieniu swego wniosku nie sformułowała także własnego stanowiska, poprzestając jedynie na wskazaniu przepisów prawa oraz przykładów wziętych z piśmiennictwa i orzecznictwa sądów administracyjnych.

Brak właściwego sformułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego uniemożliwia jego dalsze rozpatrywanie. Jedynie na marginesie wskazać należy, że w obrocie prawnym występują orzeczenia analizujące (przynajmniej częściowo) problematykę zawartą w pytaniu Skarżącej. Przykładowo, Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 30 stycznia 2019 r., II GSK 1612/18, wskazał: „Naczelny Sąd Administracyjny w niniejszym składzie podziela pogląd kwestionujący możliwość stosowania przepisów Ordynacji podatkowej do grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych, których ustalenie lub określenie oparte jest na przepisach szeroko rozumianego prawa karnego. Art. 68 Ordynacji podatkowej odnosi się wyłącznie do postępowania wymiarowego ustalającego zobowiązanie podatkowe”.

Uznania Sądu Najwyższego nie znajduje także twierdzenie autora skargi kasacyjnej o oczywistej zasadności wywiedzionego środka zaskarżenia. W tym aspekcie powołano się na sprzeczność składu Sądu Apelacyjnego z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 48 k.p.c., przywołując treść uchwały składu połączonych Izb – Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, przepisy Konstytucji RP, Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, Traktatu o Unii Europejskiej czy wybrane orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W innym miejscu skargi kasacyjnej (s. 10) wskazano zdawkowo, że „skład sądu w niniejszej sprawie w ramach postępowania odwoławczego był jednoosobowy zaś w jego składzie uczestniczyła osoba powołana na stanowisko Sądu Apelacyjnego po 08 grudnia 2017 roku” (pisownia oryginalna).

W myśl ustawy zasadniczej, sędziowie są powoływani przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony (art. 179 Konstytucji RP) i są nieusuwalni (art. 180 ust. 1 Konstytucji RP). Rzekome wątpliwości co do statusu sędziego, który wydał orzeczenie w analizowanej sprawie, nie mogą być podstawą do uznania skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną. Jedynie na marginesie odnotować należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, orzekł, że uchwała składu połączonych Izb:

Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I 4110 1/20, OSNKW nr 2/2020, poz. 7) jest niezgodna z: a) art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji RP, b) art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.), c) art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.).

Z wszystkich tych powodów orzeczono o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (pkt 1 sentencji postanowienia), a ponadto rozstrzygnięto o zwrocie kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym (pkt 2 sentencji postanowienia).

[as]